

**TILFØJELSER TIL
»NORSKE, SVENSKE OG FINSKE FRIVILLIGE
OFFICERER OG LÆGER I DEN DANSKE HÆR OG
FLAADE I KRIGENE 1848—50 OG 1864.«**

Af Hector Boeck.

Efter ovenfor anførte Artikels Fremkomst i Personalhistorisk Tidsskrift 10. II., hvori der Side 214 er udtalt om de fra Finland i 1864 deltagende frivillige Officerer, at noget finsk Skrift om dem kendes ikke, er der kommet Forfatteren et Særtryk i Hænde af »Svenska litteratursällskapets historiska och litteraturhistoriska studier 2«, trykt 1926 i Helsingfors (Mercators Tryckeri Aktiebolag), betitlet:

Finländska frivillige i danska kriget 1864
av B. Estlander.

Dette Arbejde paa 46 Sider giver fyldestgørende Oplysninger om de 3 af de 4 frivillige Officerer fra Finland, som er omhandlet i min Artikel i Personalhistorisk Tidsskrift, nemlig Sekondløjtnanterne:

K. Oskar Carlsson, Rudolf Josef Estlander, Herman Liikanen og Anton Sanmark.

Flere fandtes ikke. Foruden disse deltog i den danske Hær kun 7 andre som menige, hvilket maa skyldes, at Finlænderne var fritaget for russisk Militærtjeneste, og Rusland ønskede ikke at finske Undersaatter deltog for Danmark som Følge af Bismarcks Politik over for Alexander II. Naar Sanmark i det danske Krigsministerium er betegnet som svensk Underløjtnant, skyldes dette, at Officerernes Krigsdeltagelse ikke kunde være officiel. De finske Blade undlod derfor at omtale deres Deltagelse.

Som Tilføjelser til de biografiske Oplysninger om de 4 Løjtnanter meddeles fra Særtrykket følgende:

Carlsson, K. Oskar. F..... Underfændrik v. Åbo inddelta Skarpskyttebatl. »Ulykkelig Skuespiller«.

Estlander, Rudolf Josef. F. 1838 i Lappfjärd, Søn af

Sognepræst dør J. J. E. og Hustru f. Rislachius. Student 1857. — Efter Krigen Kasserer ved Föreningsbankens Hovedkontor i Helsingfors. Død 1880 i Banken af Hjerteslag.

Liikanen, Herman. F. 13. Maj 1835 i Kristina Sogn i Skt. Michaeli Len. »En finskbygdens søn«, Søn af Husmand og Graver Otto Wilhelm L. og Helena Hämäläinen. Moderen lærte ham Svensk. 1854 Underoff. ved 1. indelta Åbo och Bjørnborgs bataljons Holikokompani. Deltog under Krimkrigen ved Frederikshamn. Tog Afsked 1855, var derefter Lærer. Deltog 1861 som frivillig i den ungarnske Legion under Gen. Türr, 1862 i den italienske Krig som Garibaldist. — Sluttede under sit militære Sygeophold i København nært Venskab med Sprogforskeren Vilhelm Thomsen. Afsked 18. Maj 1865. — Ansat derpaa et halvt Aarhundred ved Hypotekforeningens Kasserkontor i Helsingfors. Deltog ivrigt i den litterære Fennomani, var Medlem af Finska Litteratursällskapet og Æresmedlem af Finska klubben. 18. April 1914 Dannebrogsmænd, deltog som den eneste frivillig fra Finland, 79 Aar gl., paa 50 Aars Mindedagen for Krigen i København og var til Taffel hos Kong Christian X. Død 13. April 1926, henved 91 Aar gammel, i Kuhmalaks. Begravedes i Helsingfors med militær Æresbevisning. Den danske Minister lagde paa Kong Christian X's Vegne en Krans ved hans Baare.

Sa n m a r k, Anton. F ..., Søn af Kasserer ved Postdirektionen Carl Anton S. og Hustru f. Nykopp. Gennemgik Kadetkorpset i Frederikshamn, gjorde Tjeneste ved Finländska sappörbataljon (en russisk Afdeling i Helsingfors), Afsked herfra 1861 som Underløjtnant, og ansat som Førstemand i Kuortane Herreds Kronskove. — I Beg. af April 1864 friv. som Sekondlt. v. 2. Infrgt. — Efter Krigen Skovrider, en Tid i Enare, hvorfra han skildrede Forholdene i Lappland. Gift i Ruovesi med Gaardmandsdatteren Ida Maria Michelsson fra Somero. Død 1897 i Ruovesi.

Det læseværdige Særtryk af B. Estlander¹ giver ikke blot spredte Træk fra Finlands Indsats i Danmarks heltmodige og haabløse Kamp mod den tyske Overmagt, men ogsaa interessante Meddelelser i Udtog af Breve fra Krigsdeltagerne, deres Paarørende og om kendte Personer i Danmark.

¹ Overgivet til Hærens Arkiv.